

SOLSEMHULA

Den 3. mai 1912 tok tre unge eventyrlystne menn fra Solsem med seg tau, stige og lykter for å se om de kunne klare å ta seg ned i Solsemhula. Det var ikke kjent at noen hadde vært der før. Etter å ha klatret ned det bratte inngangspartiet, kom de til hulebotnet. Det ble straks mørkere og etter hvert måtte de tenne lyktene for å se. Innerst inni hula oppdaget de at det var malt menneskefigurer på veggene. Funnet ble meldt til vitenskapsmuseet i Trondheim, og allerede et par uker senere kom den kjente arkeologen Th. Petersen oppover for å granske funnet. Gjennom undersøkelser/utgravninger i 1912 og 1913 fant han en mengde bein av både dyr og mennesker og noen redskaper, i tillegg registrerte han 21 ulike malte figurer på veggene.

I 50 år var Solsemhula eneste kjente lokalitet med hulemalerier i Nord Europa. Fra 1962 til 2006 er det oppdaget hulemalerier på i alt ca. 10 steder langs kysten fra Leka til Lofoten. Maleriene i disse hulene ligner svært på hverandre, de er organisert svært likt, stående ved siden av hverandre eller i grupper. Samtidig er de fleste av feltene i overgangen mellom lys og mørke. Likheten gjør at man mener at hulemaleriene i området tilhører samme tradisjonsfelleskap.

De nærmeste kjente hulemaleriene i Europa utenom denne gruppen ligger i Nord Frankrike og i sørlige deler av Uralfjellene i Russland. Hulemaleriene regnes som menneskehetens eldste bevarte kunstverk. I mange kulturer i verden er huler og sprekker i fjell brukt som steder for å ofre til den sterke Moder Jord for å få fruktbarhet og gode avlinger. Hulene var også godt egnet til religiøse seremonier med de påvirkningene sansene utsettes for der.

HULA ER FYSISK AVSTENGT

Hulemalerier er en sjelden og svært sårbar bergkunst. Solsemhula kan derfor kun besøkes i kontrollerte former sammen med guide. Inngangspartiet er tilrettelagt med trapp og rekkverk av tau. Stien opp til hula går i et noe kupert terreng. Den er ikke tilpasset bevegelsehemmede. All ferdsel opp stien og ned i hula foregår på eget ansvar og risiko. En guidet tur tar fra 1-1½ time. For åpningstider og kontaktinformasjon se eget oppslag.

Summary

The first Nordic cave paintings were discovered on 3 May 1912 in Solsem Cave. An excavation performed shortly afterwards by Theodor Petersen, an archaeologist from Trondheim, unearthed a few tools, many animal and some human bones near the 21 painted figures which he recorded, and further out in the cave. Paintings are only known from ten caves north of France and west of the Ural Mountains, all of them along the Norwegian coast from Namdalen to Lofoten.

Many cultures around the world used caves and fissures in mountains to perform sacrifices to the influential Mother Earth to ensure fertility and good crops. The caves were also admirable venues for religious ceremonies because the human senses are especially sensitive there.

Because cave paintings are rare and extremely vulnerable forms of rock art, Solsem Cave can only be visited under the watchful eye of a guide. The steep entrance has steps and a rope handrail. The path up to the cave is in rough terrain, and is unsuitable for disabled people.

You follow the path and visit the cave at your own risk and responsibility. A guided trip takes 1-1½ hours.

See a separate sign for opening times and information on contacting the guide.

Tegning av arkitekt Claus Hjelte fra 1914

Leka kommune